

не е малко клъбо! Помислете си колко тръбова да је тежко једно такъво клъбо, което има толкова голъма окръжност. Нъ людете, като обиходили всичката земя, не видѣли нѣйдѣ да има нѣшто да подпира това тежко клъбо, и се увѣрили, че около земята навсъдѣ има въздухъ, а задъ въздухъ тъ празното пространство.

Въ това бескрайно пространство на *вселената* земята не стои на юдно място; нъ непрѣстайно се върти около себе си, като валка, хвърлена въ въздухътъ, и въ същто то врѣме обикала или, както казоватъ, описова около слънцето юдинъ голѣмъ кръгъ, който има окръжностъ повече отъ 200 милиона часове. Около себе си земята се завърта юдинъ пътъ въ двадесетъ и четири часа; а около слънцето обикала юдинъ пътъ за триста и шестдесетъ и петь дни и нѣшто повече отъ шестъ часа, ако и да извѣрвѣва за юдна минута повече отъ 360 часа. Нъ ми зашто не усъщами, че земята върви съ такъва бързина? Затова, заштото земята обикала въ празното пространство, дѣто нѣма ништо да ѝ прѣчи; а да ѹа въспре нѣшто юдна минута въ това бързо обикалене, отеднажъ отъ страшно то потръсование би загинало всичко, што живѣе на земята, па и тя би се прѣстнала на безбройни късове. А дѣто не се задушовами отъ такъво бързо движение на земята, то ѹе, заштото заедно съ нея се движи и въздухъ тъ, или *атмосфера та*, којото окръжава земята съ прозрачни си пласти, който има дебелина десетъ часа.

Ми обикалами и се въртимъ заедно съ земята и съ атмосферата, нъ не усъщами това нѣшто и ни се чини, че слънцето върви по небо то, а земята стои. Който се є возилъ на желѣзни кола, той знае, че прѣдмѣти ти, по край които минова колата, се видатъ, че върветъ, а колата стоятъ, ако и наистина да не върветъ прѣдмѣти ти, а колата, на които се вози. Така същто ни се чини, като че слънцето върви отъ истокъ камъ западъ, а то ми се въртимъ заедно съ земята отъ западъ камъ истокъ. А дѣто не усъщами, че земята се върти, то ѹе, заштото всичко, што є на нея, върти се и обикала въ пространство то заедно съ нея.

Да размисли човѣкъ добрѣ за всичко това, не ще да се чуди за дѣто людете нѣколко тисешти години имали земята за неподвижна, а ще се чуди за дѣто, откакъ познали, че земята се върти, измѣрили оште и нейната величина, прѣмѣ-